

DÔNG-PHÁP THỜI-BÁO

NAM THU TU SỐ 406
Ngày thứ hai
8 Mars 1926

Tổng-ly : NGUYEN-KIM-DINH
Chủ-tịch : NAM-KIỀU

MỘT TUẦN XỨT BẢN 10000. NGÀY THU HAI THU TU THU SÁO

Le Courier Indochinois

東法時報

BÁO QUÁM

180, đường d'Espagne

SAIGON

DEPOT LEGAL
INDOCHINE.

Điện-ly (Telephone) 1886

Số 324

GIÁ MÃI

Mai năm... 8 000
Hết năm... 8 00

Mai năm... 8 00
Hết năm... 8 00

Mua báu-phát trai tên là
M. NGUYEN-KIM-DINH

Rao báu-phát trai tên là
M. NGUYEN-KIM-DINH

Chánh-dâng lâp co thành không ?

(Tiếp theo)

Trong bài diễn-thuyết ô
hội-dồng Chánh-phủ quan Toàn-
quyền Varenne có nói rằng
ông sẽ cho ta được rộng quyền
bản-hợp việc nước, vì cả chung
nghĩa binh-sanh của ông là
muốn cho dân được rộng quyền,
ông sẽ nghiên-cứu và trả-linh
kế hoạch, làm thế nào cho lòng
nguyễn-vọng của dân có thể mà
đạo-đạt được để dâng và được
thành-thiết. Ma quan Toàn-quyền
Varenne tức là người đứng đầu
Chánh-phủ Đông-Pháp mà ta e
lệ-đò, tức là người thay mặt nước
Pháp là nước vân-minh mà ta
sưng-bàu đó. Vậy thì ông nói
tức là Chánh-phủ nói, tức là
nước Pháp nói, ta cứ theo lời
nói đó thì không còn là gì và
sự-trò ngai cho việc lập chánh-
dâng nữa ?

Đã đánh-rang từ iúc eo Chánh-
phủ bảo-hộ đến nay biết bao
nhieu là bài diễn-thuyết hay
ho-lâm cho ta mừng quanh mà
choáng mắt ù tai, thô rồ mà
rất cay-đại đều là chuyện hào
huyền hết thay, cứ đó thi ta
cùng không nên qua tin nra
mỗi phai, nhưng ta có thể tin
lời ông Varenne được, vì ông
là một tay lánchez của một dân-
dâng lâp-hèo Pháp, ông là một
nhà chánh-trị có tư-tưởng chí-
tiến. Nếu quả thiệt lời diễn-
thuyết của ông không theo iúc
chánh-trị cốt lõa con-mắt như
nhưng bài diễn-thuyết xưa
nay, nếu ông nghĩ thế nào nói
ra thế ấy, không châi-chuốt,
không trau-dì, để cho mắt
mặt em-tai ta, nếu ông châ-
nh-dâng xíp-dâp nén tiêm-hoa cho
dân ta thi không có lè gi mà
ông không cho dân ta đem vật
liệu, xuất-càng-xuất-lực để
giúp ông trong việc xíp-dâp đó.

Có kẽ sao cùng vien-le rằng
dân Nam chưa dù tu-cách mà
lập một chánh-dâng. Đô-thiêt
là một lối nói viễn-vọng, nghe
ra thi vẫn hoa mà xét kỹ thi
thiệt vò lè. Dân Nam chưa dù
tu-cách mơi phai như Bảo-hộ,
mỗi phai nương-dựa vào Bảo-
hộ để Bảo-hộ dù-dâc day-dò
cho, chó-nếu dù tu-cách thi còn
có cầu gi với ai nra. Dùa-trê
con chura biết thi phai nhô
mè nó hoặc vú nó lèp cho nó
ta bảy giờ và hiện tinh thế-giới
đi, dâc cho nó đi, rồi mới đi
ngày nay thi thế nào ta cũng
được, chó-cứ ảm nà vào học,
phai giúp cho ta lập chánh-
dâng và lấy tinh thay bạn mà
thanh-mát đất nay được !

Cứ theo trình-dò quoc-dân
ta bảy giờ và hiện tinh thế-giới
đi, dâc cho nó đi, rồi mới đi
ngày nay thi thế nào ta cũng
được, chó-cứ ảm nà vào học,
phai giúp cho ta lập chánh-
dâng và lấy tinh thay bạn mà
thanh-mát đất nay được !

Cứ-ele-le đó thi chánh-dâng
nhô gi me nó hay vú nó lèp
chay cho nó nra đâu. Nó biêt
chay thi có khai-vâp, có khai-lô,
nhưng nòi cũng eur vuilong chay
ấy là lè ty-nhien, có vâp có tò
thê-mát vung-vang hai-chon mà
dung trên-mát đất nay được !

Cùng vì những lòi nói vien-
vong như thế kia mà nước
Việt-Nam này phai chju-thua
kém-mài. Châng nói ai làm gi
cứ-thu-sinh với nước Xiêm-la
là nước trước kia không phai

QUẢNG CÁO DÔNG-PHÁP
Về cuộc tiếp-rước ông
Bùi-quang-Chieu

Lêp-dâng với nước là bỗn-hòn của
quốc-dân; mà thường kô-công, phai
kô-công, cũng là bỗn-phai của quốc
dân. — Quốc-dân ta ngày nay được
lão-cần người, nhưng kô-mãi-phai cho
vì h-thi-nhieu, còn nửng người biển
thân cho nước thi-lè; bỗn-phai quoc-dân
dawn ta là phải làm một ông-tuân Tôa
thường-phai phan-minh, nhưng kô-mãi
quoc-cam-vinh ta phải trang-tri một
cách nghiêm ngặt thi-kô-dâng, còn
những người hiền-thap cho nước, thi ta
cùng nôn-ban phai cho một phan
thường-phai dâng-gọi là báo-dei người
cô-long với nước, ban thường người
cô-công với nước, dù khuyêa kinh-ké
Xiem cò vua glòi không bằng

Nh'on vòi có người anh-lèm-huyết
của otong ta là ông Bùi-quang-Chieu
mít-tay-thay-thay khéo-léo giòi
giang-hor cò hoânl-kuôu dò nra
sau? Nước Pháp h-không nhon
lý-cái-thien-chac khai-ho-cho
nước Việt-Nam hơn nra thê-ký
này dò nra sau?

Thoi-thoi cái-thoi-tho này là
cái-thoi-tho phai khai-phong
cho dân Việt-Nam, các lòi dò
xin-dung nòi dòn-nra, chúng
tôi-trong-mong van-cái-danh-xâ-
hội của quan Toàn-quyền Va-
renne và cái-tieng van-minh-cùu
oic ngai-lam đó.

Lui-xin-dong-bao ta dûng
nghị-đò du-dý nra, kip-mau
vân-dong cho chánh-dâng-chóng
thanh-khâng lân-theo-bao-ho
muru dò ly-lap mai sau.

Ai châbiết-phai-thuyt do quyên-
lợi thi phai châlem mà lây chô
khong phai xin-mà đưốc bao
giờ. Ai-tuòng-ràng cù-xin-mà
thau-hoach đưốc hét-cái-quyên
tự-do thi thiêt là khô-quâ.
Nhưng cù-kêu-nài dòi-hoi thi
châc-sao-cung-có đưốc, châng
nhieu-thi-lè, cù-it-còn-hon-khong
tron, lân-lân-mài-lèi-hoa-nhiêu,
thi-dân ta mài đưốc dò-nâi-khô
nhoc với nước, và khuyêa-khich-cho
những người lèp-công-sau-nay, dûu
đòi-châc-ni-lèg-lâm-phai, nân
trên-bao-chuong-và-cò-dong, thi dâ
cò-bao-nhiêu người hông-ting, châng
tôi-thiet-Yê-lam-voi-mong-vi người
minh-nay nay dâ-biêt-dong-lòng
thuong-nuoc, nân-thuong-luon-dòn
người dâng-công với nước, vey thi-biêt
dâu-sau-nay-cung-vi-sự-quoc-dân

thuong-tuong-ay mà sò-dao-tao-nan
bao-nhiêu người nra-lèp-công với
nuoc-như-ông-Chieu, bón-ông-Chieu,
Nguyen-tan-Dao, Hội-dong-quoc-hat
và Nghị-viên-Phòng-Canh-nông.

Truong-van-Bôn, Hội-dong-quoc-hat,
Nguyen-tan-Van, Hội-dong-Thanh-pho
Nguyen-tan-Sa, Hội-phu-Su-hoi-huu.
Nguyen-huynh-Dieu, Hội-dong-Canh-
nong.

Tran-van-Bôn, Y-khoa-tan-si.
Nguyen-van-Thinh, Y-khoa-tan-si.
Ly-huu-Du, Thuong-nghiep-chu-
Nam-vian.

Le-kien-Ty-Entrepreneur-làng-Binh
hô(Giadinh).

Võ-công-Tôn, Hội-dong-dia-hat-Cholon
Le-van-Luu, Tri-phu-boonairo, Hội-
dong-Thanh-phu-Cholon

Huynh-công-Kinh, Thuong-nghiep
chú-hô-Hocmon(Giadinh).

Tran-huynh-Luat-don-Nam-Kieu, Chú-bát
Dông-Phep-Thoi-Bao.

Truong-van-Cong, Hội-dong-thanh-
phu-Cholon.

Ly-huu-Hiep, Hội-dong-Thanh-phu-Cholon.

Nguyen-huu-Duc, Hội-dong-Thanh-

phu-Cholon.

Phan-van-Dong, Thuong-nghiep-chu-
Nam-vian.

VĂN UYỄN

MÙNG CỦ PHAN-BỘI-CHAU
Tập-khoa

Một mình vi nước vi dân,
Bây-lâu-kô Việt-người Tân-cách-xa
kô-công, cũng là bỗn-phai của quốc
dân. — Quốc-dân ta ngày nay được
lão-cần người, nhưng kô-mãi-phai cho
vì h-thi-nhieu, còn nửng người biển
thân cho nước thi-lè; bỗn-phai quoc-dân
dawn ta là phải làm một ông-tuân Tôa
thường-phai phan-minh, nhưng kô-mãi
quoc-cam-vinh ta phải trang-tri một
cách nghiêm ngặt thi-kô-dâng, còn
những người hiền-thap cho nước, thi ta
cùng nôn-ban phai cho một phan
thường-phai dâng-gọi là báo-dei người
cô-long với nước, ban thường người
cô-công với nước, dù khuyêa kinh-ké

Xiem cò vua glòi không bằng
nhau. — Một mình vi nước vi dân,
Bây-lâu-kô Việt-người Tân-cách-xa
kô-công, cũng là bỗn-phai của quốc
dân. — Quốc-dân ta ngày nay được
lão-cần người, nhưng kô-mãi-phai cho
vì h-thi-nhieu, còn nửng người biển
thân cho nước thi-lè; bỗn-phai quoc-dân
dawn ta là phải làm một ông-tuân Tôa
thường-phai phan-minh, nhưng kô-mãi
quoc-cam-vinh ta phải trang-tri một
cách nghiêm ngặt thi-kô-dâng, còn
những người hiền-thap cho nước, thi ta
cùng nôn-ban phai cho một phan
thường-phai dâng-gọi là báo-dei người
cô-long với nước, ban thường người
cô-công với nước, dù khuyêa kinh-ké

Xiem cò vua glòi không bằng
nhau. — Một mình vi nước vi dân,
Bây-lâu-kô Việt-người Tân-cách-xa
kô-công, cũng là bỗn-phai của quốc
dân. — Quốc-dân ta ngày nay được
lão-cần người, nhưng kô-mãi-phai cho
vì h-thi-nhieu, còn nửng người biển
thân cho nước thi-lè; bỗn-phai quoc-dân
dawn ta là phải làm một ông-tuân Tôa
thường-phai phan-minh, nhưng kô-mãi
quoc-cam-vinh ta phải trang-tri một
cách nghiêm ngặt thi-kô-dâng, còn
những người hiền-thap cho nước, thi ta
cùng nôn-ban phai cho một phan
thường-phai dâng-gọi là báo-dei người
cô-long với nước, ban thường người
cô-công với nước, dù khuyêa kinh-ké

Xiem cò vua glòi không bằng
nhau. — Một mình vi nước vi dân,
Bây-lâu-kô Việt-người Tân-cách-xa
kô-công, cũng là bỗn-phai của quốc
dân. — Quốc-dân ta ngày nay được
lão-cần người, nhưng kô-mãi-phai cho
vì h-thi-nhieu, còn nửng người biển
thân cho nước thi-lè; bỗn-phai quoc-dân
dawn ta là phải làm một ông-tuân Tôa
thường-phai phan-minh, nhưng kô-mãi
quoc-cam-vinh ta phải trang-tri một
cách nghiêm ngặt thi-kô-dâng, còn
những người hiền-thap cho nước, thi ta
cùng nôn-ban phai cho một phan
thường-phai dâng-gọi là báo-dei người
cô-long với nước, ban thường người
cô-công với nước, dù khuyêa kinh-ké

Xiem cò vua glòi không bằng
nhau. — Một mình vi nước vi dân,
Bây-lâu-kô Việt-người Tân-cách-xa
kô-công, cũng là bỗn-phai của quốc
dân. — Quốc-dân ta ngày nay được
lão-cần người, nhưng kô-mãi-phai cho
vì h-thi-nhieu, còn nửng người biển
thân cho nước thi-lè; bỗn-phai quoc-dân
dawn ta là phải làm một ông-tuân Tôa
thường-phai phan-minh, nhưng kô-mãi
quoc-cam-vinh ta phải trang-tri một
cách nghiêm ngặt thi-kô-dâng, còn
những người hiền-thap cho nước, thi ta
cùng nôn-ban phai cho một phan
thường-phai dâng-gọi là báo-dei người
cô-long với nước, ban thường người
cô-công với nước, dù khuyêa kinh-ké

Xiem cò vua glòi không bằng
nhau. — Một mình vi nước vi dân,
Bây-lâu-kô Việt-người Tân-cách-xa
kô-công, cũng là bỗn-phai của quốc
dân. — Quốc-dân ta ngày nay được
lão-cần người, nhưng kô-mãi-phai cho
vì h-thi-nhieu, còn nửng người biển
thân cho nước thi-lè; bỗn-phai quoc-dân
dawn ta là phải làm một ông-tuân Tôa
thường-phai phan-minh, nhưng kô-mãi
quoc-cam-vinh ta phải trang-tri một
cách nghiêm ngặt thi-kô-dâng, còn
những người hiền-thap cho nước, thi ta
cùng nôn-ban phai cho một phan
thường-phai dâng-gọi là báo-dei người
cô-long với nước, ban thường người
cô-công với nước, dù khuyêa kinh-ké

Xiem cò vua glòi không bằng
nhau. — Một mình vi nước vi dân,
Bây-lâu-kô Việt-người Tân-cách-xa
kô-công, cũng là bỗn-phai của quốc
dân. — Quốc-dân ta ngày nay được
lão-cần người, nhưng kô-mãi-phai cho
vì h-thi-nhieu, còn nửng người biển
thân cho nước thi-lè; bỗn-phai quoc-dân
dawn ta là phải làm một ông-tuân Tôa
thường-phai phan-minh, nhưng kô-mãi
quoc-cam-vinh ta phải trang-tri một
cách nghiêm ngặt thi-kô-dâng, còn
những người hiền-thap cho nước, thi ta
cùng nôn-ban phai cho một phan
thường-phai dâng-gọi là báo-dei người
cô-long với nước, ban thường người
cô-công với nước, dù khuyêa kinh-ké

Xiem cò vua glòi không bằng
nhau. — Một mình vi nước vi dân,
Bây-lâu-kô Việt-người Tân-cách-xa
kô-công, cũng là bỗn-phai của quốc
dân. — Quốc-dân ta ngày nay được
lão-cần người, nhưng kô-mãi-phai cho
vì h-thi-nhieu, còn nửng người biển
thân cho nước thi-lè; bỗn-phai quoc-dân
dawn ta là phải làm một ông-tuân Tôa
thường-phai phan-minh, nhưng kô-mãi
quoc-cam-vinh ta phải trang-tri một
cách nghiêm ngặt thi-kô-dâng, còn
những người hiền-thap cho nước, thi ta
cùng nôn-ban phai cho một phan
thường-phai dâng-gọi là báo-dei người
cô-long với nước, ban thường người
cô-công với nước, dù khuyêa kinh-ké

Xiem cò vua glòi không bằng
nhau. — Một mình vi nước vi dân,
Bây-lâu-kô Việt-người Tân-cách-xa
kô-công, cũng là bỗn-phai của quốc
dân. — Quốc-dân ta ngày nay được
lão-cần người, nhưng kô-mãi-phai cho
vì h-thi-nhieu, còn nửng người biển
thân cho nước thi-lè; bỗn-phai quoc-dân
dawn ta là phải làm một ông-tuân Tôa
thường-phai phan-minh, nhưng kô-mãi
quoc-cam-vinh ta phải trang-tri một
cách nghiêm ngặt thi-kô-dâng, còn
những người hiền-thap cho nước, thi ta
cùng nôn-ban phai cho một phan
thường-phai dâng-gọi là báo-dei người
cô-long với nước, ban thường người
cô-công với nước, dù khuyêa kinh-ké

Xiem cò vua glòi không bằng
nhau. — Một mình vi nước vi dân,
Bây-lâu-kô Việt-người Tân-cách-xa
kô-công, cũng là bỗn-phai của quốc
dân. — Quốc-dân ta ngày nay được
lão-cần người, nhưng kô-mãi-phai cho
vì h-thi-nhieu, còn nửng người biển
thân cho nước thi-lè; bỗn-phai quoc-dân
dawn ta là phải làm một ông-tuân Tôa
thường-phai phan-minh, nhưng kô-mãi
quoc-cam-vinh ta phải trang-tri một
cách nghiêm ngặt thi-kô-dâng, còn
những người hiền-thap cho nước, thi ta
cùng nôn-ban phai cho một phan
thường-phai dâng-gọi là báo-dei người
cô-long với nước, ban thường người
cô-công với nước, dù khuyêa kinh-ké

Xiem cò vua glòi không bằng
nhau. — Một mình vi nước vi dân,
Bây-lâu-kô Việt-người Tân-cách-xa
kô-công, cũng là bỗn-phai của quốc
dân. — Quốc-dân ta ngày nay được
lão-cần người, nhưng kô-mãi-phai cho
vì h-thi-nhieu, còn nửng người biển
thân cho nước thi-lè; bỗn-phai quoc-dân
dawn ta là phải làm một ông-tuân Tôa
thường-phai phan-minh, nhưng kô-mãi
quoc-cam-vinh ta phải trang-tri một
cách nghiêm ngặt thi-kô-dâng, còn
những người hiền-thap cho nước, thi ta
cùng nôn-ban phai cho một phan
thường-phai d

